

ŽELVÍ ZPRAVODAJ

květen – červenec 2023

Rozšiřujeme ochranu – 2 nová místa! Jedno v Indonésii a jedno na Srí Lance.

Ano, je to tak! **V Indonésii jsme začali želvy chránit nově na dalším místě. Souostroví Pulau Sembilan** je nejdůležitějším líhništěm karet obrovských v celé oblasti jižního Bornea. Zdejší ostrov Denawan chrání místní **organizace Pamali Indonesia** a v sezóně, která začala v květnu, zde klade vajíčka až 10 želv za noc. Poslední rok zde pracoval jeden náš bývalý kolega, ale organizace se chystala ukončit ochranu kvůli nedostatku financí. Tak jsme si řekli, že to nedovolíme a že **pomůžeme**. Spolu s prvními reportem, obsahujícím počty zachráněných hnízd, nám přišla i první videa líhnoucích se želviček a želv vracejících se do moře po naklazení vajec. Je to stejné a pokaždé přece jiné, a jsem moc ráda, že i tyto želvy zůstaly pod ochranou. A to i díky Vám. **Děkujeme za každý příspěvek na** <https://www.morskezelvy.cz/prispevek-podpora.htm>

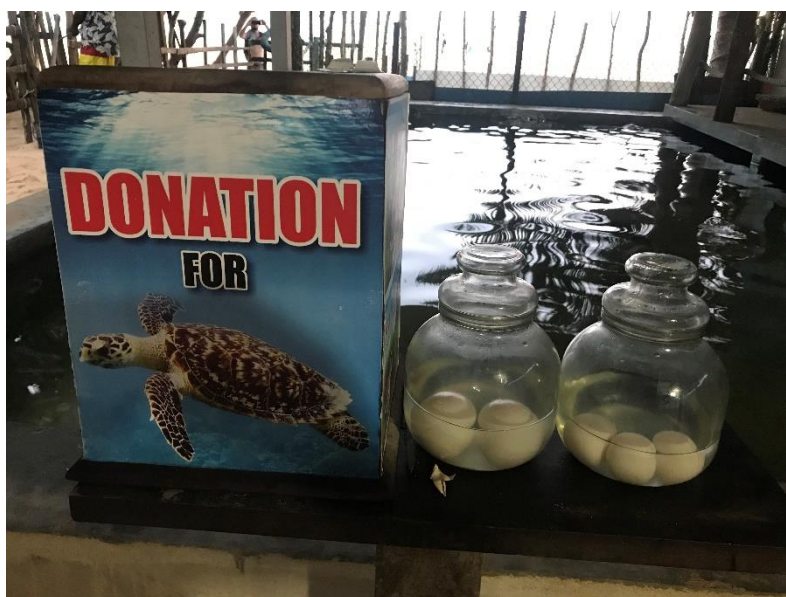

Pomozte chránit mořské želvy

Rangera máme od dubna už i na Srí Lance. Po zralé úvaze jsme se rozhodli pravidelně přispívat Gayanovi, kterého jsme na jihu ostrova potkali v únoru a který želvy ze své iniciativy chrání už 10 let. Díky podpoře se rozjelo zoficializování projektu. **Právě probíhá registrace Gayanovy organizace a chystá se stavba chráněné části pláže.** Teď na konci července dorazí na Srí Lanku **dobrovolníci**, Lucie a David ze Slovenska, a v srpnu dvě české studentky. Věříme, že pomohou nejen Gayanovi, ale i ve státním centru na ochranu mořských želv Kapuhenwala. Na místo posíláme **2 svítilny od Fenixu (Moc děkujeme! <https://www.kronium.cz/>)** a jsme moc rádi, že Gayan za necelé tři měsíce už zachránil a do moře vypustil **téměř 3000 mlád'at** karet zelenavých, obrovských a obecných.

Bohužel, na většině míst na Srí Lance neprobíhá ochrana pro želvy, ale zdejší „záchraná centra“ jsou spíše zoo pro turisty, drží v bazénech zdravé želvy a turistům klidně dávají i vajíčka želv do ruky, jen aby si je mohli prohlédnout a pak více zaplatit. To, že z takového vajíčka už se nic nevyklíhne, evidentně nikomu nevadí. Na Srí Lance dál pokračujeme s **monitoringem želvích center**. Monitoring není prováděn jen za účelem nabídnutí profesionální podpory efektivní ochrany a praktické pomoci centrům, která o to stojí. Pro hotely a turistická informační centra vytváříme seznam doporučených center pro návštěvu, kde se ochrana provádí efektivně, a také seznam „záchraných“ center, kterým je lépe se vyhnout a svou návštěvou je nepodporovat.

Monitoring želvích center v posledních měsících probíhal i **na ostrovech Bali a Lombok v Indonésii**. Eva a Zdeněk **navštívili šest želvích center, Klára čtyři**. Vzorec je všude stejný, želvy jako turistická atrakce s nálepkou záchraného centra. Vylíhlá mláďata jsou v bazéncích i na několik měsíců, v několika málo cm vody, krmené nastříhaným rybím masem. V několika centrech, těch nejvíce turistických, to byl děsivý pohled. Tisíce želv, včetně dospělých, stovky lidí, hromadné vypouštění mláďat na přeplněné pláži. Centra, kromě líhnutí mláďat, řeší také chov nemocných, zmrzačených želv nebo jedinců zabavených na černém trhu. Ty údajně v centrech čekají jako důkaz při vyšetřování. S provozovateli a zaměstnanci většinou nebyla možná konstruktivní domluva. Všem centrům budeme posílat náš komentář ohledně chovu s doporučením, co a hlavně proč dělat jinak. **A Vám všem, kdo máte želvy rádi, moc děkuji, že do takovýchto center nechodíte a upozorňujete na jejich škodlivost všechny, kdo cestují.**

Klára se v červnu zúčastnila **Sea Turtle Symposium (Symposium o mořských želvách) v Jakartě v Indonésii**. Tato konference byla zaměřena na způsoby ochrany mořských želv a právě řešila i to, jak odbourat chov zdravých želv v bazénech. Přítomno bylo přes 100 účastníků z různých zemí "korálového trojúhelníku" (korálový trojúhelník zahrnuje území Indonésie, Filipín, Malajsie, Papuy-Nové Guiney, Šalamounových ostrovů a Východního Timoru) a to jak z vládních/nevládních organizací, univerzit, tak i právě ochranářů. Klára přivezla nejen důležité informace, ale i kontakty pro navázání spolupráce. A skvěle prezentovala naši organizaci Chráníme mořské želvy! Děkujeme!

Eva, Zdeněk i Klára se také hodně věnovali **vzdělávání dětí**. Klára na **Bali a Lomboku**, Eva a Zdeněk na **Floresu a hlavně na ostrově Lembata**. Děti si procvičily **angličtinu**, dozvěděly se mnoho **o přírodě, moři a hlavně o želvách**. Eva a Zdeněk, během svého pobytu kromě učení, rozdávali **samolepky** o důležitosti želv a jejich ochraně. Dávali je do hotelů, turistických a potápěčských center, místním ochranářům, kteří zde sází korály, ve školách, mezi turistické průvodce a na veřejných místech a resortových recepcích. A zkusili i **street art**, který místní milují. Projeli ostrov skrz naskrz a vždy, když se kolem nich shromáždily skupinky mládeže a vyptávaly se, odkud běloši jsou a co na Lembatě dělají, mluvili o želvách. **Ukazovali fotky, videa, web a FB stránky ochranářů a u toho společně nastříkali logo ochranářů a odkaz na FB lokální ochranářské skupiny**. Oba byli překvapeni velkým zájmem a touhou poslouchat o želvách a taky projevenou empatií k situaci, ve které se světová populace želv ocitla. Neuvěřitelné, obrovské díky za tak skvělou a originální osvětu!

Navíc Eva a Zdeněk zrealizovali něco, o co jsem se už 2 roky marně snažila na dálku. Na trhu v hlavním městě ostrova Lembata v Lewolebě se občas stále prodávají **výrobky z želvoviny**. Viděla jsem je tam já, Edgar s Vedranou loni i právě Eva a Zdeněk. Obrovsky si vážím toho, že byli schopní podpořit a motivovat ochranáře v tom, aby zvládly oběhat policii, ministerstvo ŽP a další úřady a **zhotovili cedule**, které přímo na trhu upozorňují na to, že **prodávat i kupovat želvovinu je nezákonné** a jaké hrozí pokuty. Věřím, že tento počín prodej želvoviny sníží.

Dobrovolníci opravdu mohou udělat mnoho smysluplné práce a já jsem za jejich pomoc moc vděčná. Například studentka Anička z ostravské univerzity **pomalovala ochránářskou loď**. Samozřejmě s motivy živočichů a rostlin z podmořského života. Ochranáři loď dostali od hejtmana celého ostrova Lembata a používají ji k monitoringu. Loď se svými obrázky ukazuje všem, jak krásné a důležité je na Lembatě moře a jeho živočichové.

Skvělé je, že aktivit ochranářů a dobrovolníků na Lematě si všiml i **indonéský tisk a národní televize**. Vzniklo **7 článků a 3 reportáže**, a to je opravdu velký přínos pro zvyšování informovanosti mezi Indonésany. Dobrou práci a bezpečí na Lematě asi vnímají i samotné mořské želvy. Jsme teprve v půlce roku a **na zdejší pláži už přišlo klást vejce více želv než loni za celý rok!**

Pomozte chránit mořské želvy

A dobré zprávy mám i z oblasti **Berau u Bornea**. Náš kolega řemeslník **Sablon** s **ženami z okolí** pro nás připravuje **kokosové výrobky**. Další lidi se tak díky němu **učí vyrábět suvenýry z kokosu místo z želvoviny**. Do oblasti právě míří člen našeho týmu Tomáš, tak budu moc ráda, že se výrobky dostanou do Čech.

I v ČR se totiž děje mnoho věcí. Oslavili jsme **Mezinárodní den želv (23.5)** a **Světový den mořských želv (16.6)** – dva dny, které upozorňují na význam mořských želv a nutnost jejich ochrany. Bylo také opravdu **hodně přednášek na školách**. A vždy je úžasně milé, když vidím, jak se vložené úsilí vrací zpět v dobrovolných aktivitách dětí a mládeže. **Ve Volyni** se žáci věnovali želvám od dubna až do června. Mladší vyrobili 3D želvy a ozdobili jimi papírové tašky. Do každé tašky vložili napsané informace a jednu želvu. Tašky donesli domů jako dárek rodičům, na obecní úřad, do knihovny, vedení školy, a i některým učitelům. A **starší žáci nachystali prezentaci a povídání pro mladší žáky**.

Osvětu úžasně šířili i žáci ZŠ TGM Moravské Budějovice, ZŠ Zbiroh i ZŠ Kunratice a další, je škoda, že na všech akcích žáků nemohu být osobně. Obrovsky jsem si totiž užila celodenní oslavu Mezinárodního dne želv v Montessori základní škole ZŠ V Zahradách v Berouně. Kromě dopoledních přednášek a her žáci vyrobili **plakáty** a přemýšleli, jak pomoci. Vznikl nápad na herní den, článek do berounského deníku, video. Žáci předem **rozmnožili a zasázeli rostliny**, vyrobili keramické i látkové želvy a napekli dobroty, celé odpoledne si pak povídali o želvách a šířili osvětu mezi rodiči i spolužáky.

Teď nás čeká **několik táborů** a děje se samozřejmě i mnoho **akcí pro veřejnost**. Aktuálně bych Vás moc ráda pozvala **do obchodního centra Chodov na výstavu fotografií Petra Jana Juračky** z našeho projektu na ochranu mořských želv. **27.8 pak dorazte do ZOO Jihlava** a pokud to máte všechno daleko, doporučuji pustit si pořad

Světoběžník <https://www.youtube.com/watch?v=xw41yZnEENY&t=260s>, za mě se opravdu povedl.

Aktivít programu je opravdu hodně a věřím, že všechny opravdu míří k cíli efektivně chránit mořské želvy. **Vše, co děláme je možné jen díky vaší podpoře. Moc Vám děkujeme.**

Ještě jednou **obrovské díky** za Vaše zapojení a pomoc. Mějte krásné léto.

Hana V. Svobodová

www.morskezelvy.cz

<https://www.facebook.com/morskezelvy.cz-607230715971714/>

www.morskezelvy.cz